

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Введено в дію наказом
від 08 травня 2020 р.
№ 0202-1/164

Проректор
з науково-педагогічної роботи

Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

Освітньо-професійна програма

«Економічна, соціальна географія та регіональний розвиток»

Галузь знань 10 Природничі науки

Спеціальність 106 Географія

перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Затверджено Вченою радою університету 27 квітня 2020 року, протокол № 8

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

1.1. Вчена рада факультету геології, географії, рекреації і туризму:
протокол № 7 від 11 березня 2020 р.

Голова Вченої ради факультету

 Віліна ПЕРЕСАДЬКО

1.2. Науково-методична комісія факультету геології, географії, рекреації
і туризму:
протокол № 8 від 11 березня 2020 р.

Голова науково-методичної
комісії факультету

 Олександр ЖЕМЕРОВ

1.3. Кафедра соціально-економічної географії і регіонознавства:
протокол № 3 від 11 березня 2020 р.

Завідувач кафедри

 Людмила НЕМЕЦЬ

1.4. Гарант освітньої програми

 Сергій КОСТРИКОВ

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові	Найменування посади (для сумісників – місце основної роботи, посада)	Науковий ступінь, вчене звання
Керівник робочої групи – Костріков Сергій Васильович	професор кафедри соціально- економічної географії і регіонознавства	доктор географічних наук, професор кафедри соціально- економічної географії і регіонознавства
Члени робочої групи		
Немець Людмила Миколаївна	професор, завідувач кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства ХНУ імені В.Н. Каразіна	доктор географічних наук, професор кафедри соціально- економічної географії і регіонознавства
Кандиба Юрій Іванович	доцент кафедри соціально- економічної географії і регіонознавства	кандидат географічних наук, доцент кафедри соціально- економічної географії і регіонознавства
Телебенєва Євгенія Юріївна	доцент кафедри соціально- економічної географії і регіонознавства	кандидат географічних наук, доцент кафедри соціально- економічної географії і регіонознавства
Кравченко Катерина Олександрівна	доцент кафедри соціально- економічної географії і регіонознавства	кандидат географічних наук
Носирєв Олександр Олександрович	керівник ГО «Науково-дослідний інститут регіонального розвитку»	кандидат географічних наук
Черномаз Павло Олексійович	начальник сектору перспективного розвитку ДП «Харківський регіональний науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації»	кандидат географічних наук, доцент кафедри міжнародних економічних відносин
Кірюхін Олексій Михайлович	радник з питань транскордонного та міжнародного співробітництва Асоціації органів місцевого самоврядування Харківської області	кандидат геологічних наук
Зайцев Євгеній Володимирович	студент кафедри соціально- економічної географії і регіонознавства ХНУ імені В.Н. Каразіна	

При розробці проекту Програми враховані вимоги:

1) Освітнього стандарту спеціальності

Стандарт вищої освіти з даної спеціальності не є офіційно затвердженим. Наразі діє Тимчасовий стандарт вищої освіти України, схвалений Вченою радою університету (протокол № 8 від 27 квітня 2020 р.) і затверджений наказом ректора (№ 0202-1/163 від 08 травня 2020 р.);

2) Професійного (их) стандарту _____
назва стандарту, власник/провайдер стандарту

3) Рекомендації професійної асоціації _____
назва

інформація про розміщення/оприлюднення рекомендацій

4) Рекомендації провідного працедавця в галузі _____
назва

інформація про розміщення/оприлюднення рекомендацій

Примітка – пп. 2-4 вказуються у випадку наявності

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (за наявності):

1. Профіль освітньої програми
«Економічна, соціальна географія та регіональний розвиток»
зі спеціальності 106 Географія

1 – Загальна інформація	
<i>Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації</i>	Бакалавр географії; економічна, соціальна географія та регіональний розвиток
<i>Тип диплому та обсяг освітньої програми</i>	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
<i>Офіційна назва програми</i>	Економічна, соціальна географія та регіональний розвиток
<i>Наявність акредитації</i>	
<i>Цикл/рівень</i>	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
<i>Передумови</i>	Наявність повної загальної середньої освіти
<i>Мова(и) викладання</i>	Українська
<i>Термін дії освітньої програми</i>	4 роки
<i>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</i>	http://geo.karazin.ua/osvitni_programy/
2 – Мета освітньої програми	
Забезпечення теоретичної та практичної підготовки висококваліфікованих кадрів, які набувають базових фахових знань для виконання професійних завдань та обов'язків прикладного характеру в галузі сучасної географічної науки, здатності до виробничої діяльності в установах професійного, наукового та технічного профілю.	
3 – Характеристика освітньої програми	
<i>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))</i>	10 Природничі науки 106 Географія Економічна, соціальна географія та регіональний розвиток
<i>Орієнтація освітньої програми</i>	Освітньо-професійна, прикладна. Забезпечує оволодіння комплексом загальних та фахових компетентностей, необхідних для фахівців для виконання професійних завдань та обов'язків прикладного характеру в галузі сучасної географічної науки
<i>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</i>	Базова вища освіта в галузі знань 10 Природничі науки із спеціальності 106 Географія. Високопрофесійна теоретична та практична підготовка з базових фахових знань для виконання професійних завдань та обов'язків прикладного характеру в галузі сучасної географічної науки. Ключові слова: економічна географія, соціальна географія, регіональний розвиток.
<i>Особливості програми</i>	Програма комбінована (академічно-прикладна), посилена практична підготовка, можливе стажування на підприємствах та у закладах вищої освіти за кордоном.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
<i>Придатність до</i>	Професійна, наукова та технічна діяльність.

<i>працевлаштування</i>	Географ, географ-економіст, фахівець з міського та районного планування, фахівець з розміщення продуктивних сил та регіональної економіки, асистент географа.
<i>Подальше навчання</i>	Можливе подальше продовження освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, а також підвищення кваліфікації і отримання додаткової післядипломної освіти
5 – Викладання та оцінювання	
<i>Викладання та навчання</i>	Основними підходами до навчання є компетентнісний, студентоцентризований та проблемно-орієнтований. Провідні методи навчання – проблемний, частково-пошуковий та дослідницький. Викладання та навчання проводиться у формі лекцій, серед них інтерактивних та мультимедійних лекцій, практичних занять, лабораторних робіт, самостійного навчання, курсового дослідження, виробничої практики.
<i>Оцінювання</i>	Чотирирівнева та дворівнева, 100-бальна система оцінювання через такі види контролю з накопиченням отриманих балів: <i>поточний</i> (усне та письмове опитування) контроль, проміжний (захист практичних, самостійних робіт), <i>підсумковий</i> (письмові екзамени, залікові роботи, захисти звітів з практик), самоконтроль, <i>державна атестація</i> (підготовка та публічний захист кваліфікаційної роботи бакалавра)
6 – Програмні компетентності	
<i>Інтегральна компетентність</i>	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності предметної області географічних наук або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та антропогенних об'єктів і процесів із використанням комплексу міждисциплінарних даних та за умовами недостатності інформації.
<i>Загальні компетентності (ЗК)</i>	ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя. ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології. ЗК 4. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК 5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 6. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами. ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 8. Прагнення до збереження навколишнього середовища. ЗК 9. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
<i>Фахові компетентності (ФК)</i>	ФК 1. Базові знання з географічних наук: об'єктно-предметна область, поняттєво-термінологічний апарат, теорії і концепції, закони і закономірності, методи дослідження відповідно до спеціалізації. ФК 2. Здатність до системного географічного мислення. ФК 3. Розуміння основних фізико-географічних та суспільно-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних рівнях його організації. ФК 4. Розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку та взаємодії

	природи і суспільства й уміння їх використовувати у професійній, соціальній, педагогічній діяльності. ФК 5. Здатність застосовувати базові знання географічних наук при вивченні природних та антропогенних геосистем різного ієрархічного рівня. ФК 6. Здатність проводити географічний аналіз природних та суспільних об'єктів і процесів у різних просторово-часових масштабах. ФК 7. Здатність використовувати теоретичні знання та практичні навички для моделювання різних аспектів територіальної організації життєдіяльності суспільства. ФК 8. Здатність здійснювати збір, реєстрацію та аналіз даних про стан природних територіальних систем за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах. ФК 9. Здатність застосовувати уміння роботи зі статистичними даними, збору, узагальнення та обробки статистичної інформації, що відображає стан суспільних територіальних систем. ФК 10. Картографічна компетентність: уміння давати комплексну географічну оцінку території за результатами аналізу карт, здатність відображати географічні об'єкти і процеси за допомогою картографічних творів. ФК 11. Здатність використовувати географічні інформаційні технології для вирішення експериментальних і практичних завдань у галузі географії. ФК 12. Здатність здійснювати педагогічну діяльність та викладати дисципліни професійної підготовки у загальноосвітніх та спеціалізованих навчальних закладах.
7 – Програмні результати навчання	
	ПРН 1. Застосовувати базові знання природничих, суспільних і точних наук в обсязі, необхідному для засвоєння географічних дисциплін. ПРН 2. Володіти базовими знаннями природничо-географічних наук: об'єктно-предметна область, поняттєво-термінологічний апарат, теорії і концепції, закони і закономірності, методи дослідження тощо. ПРН 3. Володіти базовими знаннями суспільно-географічних наук: об'єктно-предметна область, поняттєво-термінологічний апарат, теорії і концепції, закони і закономірності, методи дослідження тощо. ПРН 4. Знати основи картографії, принципи і методи створення картографічних моделей, способи картографічного зображення. ПРН 5. Розуміти чинники диференціації природи, принципи ландшафтної організації географічної оболонки. ПРН 6. Мати базові уявлення про територіальну організацію суспільства, концепції територіальних структур. ПРН 7. Розуміти географічні основи раціонального природокористування та охорони природи. ПРН 8. Володіти базовими знаннями з фізичної географії України і світу. ПРН 9. Володіти базовими знаннями з економічної та соціальної географії України і світу. ПРН 10. Спілкуватися іноземною мовою за фахом. ПРН 11. Збирати, обробляти, аналізувати і систематизувати наукову та технічну інформацію для вирішення географічних завдань. ПРН 12. Планувати, організовувати і проводити стаціонарні, напівстаціонарні та польові географічні спостереження. ПРН 13. Будувати картографічні моделі, оформляти картографічні

	твори з використанням сучасних методів та технологій. ПРН 14. Використовувати методи дистанційного зондування Землі, за допомогою яких розпізнавати географічні об'єкти і процеси, аналізувати параметри навколишнього середовища. ПРН 15. Користуватися комп'ютерними та географічними інформаційними системами, використовуючи цифрові дані, алгоритми, карти. ПРН 16. Використовувати спеціальне програмне забезпечення для обробки статистичних даних та отримання нової інформації про природні та суспільні об'єкти і процеси. ПРН 17. Визначати зміни характеристик природного середовища під впливом різних типів господарської діяльності. ПРН 18. Аналізувати різні аспекти територіальної організації життєдіяльності суспільства. ПРН 19. Володіти навичками комплексного суспільно-географічного аналізу територій. ПРН 20. Проводити аналіз регіонального розвитку та давати оцінку регіонального потенціалу. ПРН 21. Володіти методиками навчальної та виховної роботи у загальноосвітніх навчальних закладах на основі сучасних науково-педагогічних досягнень.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
<i>Специфічні характеристики кадрового забезпечення</i>	Усі викладачі є штатними викладачами ХНУ ім. В.Н. Каразіна, мають науковий ступінь та/або вчене звання, що відповідає основному профілю дисципліни, що викладається. Гарант програми – Костріков С.В., д. геогр. н., професор. Усі викладачі раз на п'ять років проходять підвищення кваліфікації.
<i>Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення</i>	Обладнання та устаткування, необхідне для польових і камеральних досліджень географічних об'єктів і систем, технічні засоби навчання (дошки-екрани; мультимедійні проектори, ноутбуки, принтери, сканери, персональні комп'ютери з програмним забезпеченням) для формування предметних компетентностей з географії у процесі навчання здобувача; використання баз для проведення навчальних і виробничих практик (за договорами про співпрацю). Є навчальні аудиторії, лабораторії, комп'ютерні класи, гуртожиток, пункти харчування, точки бездротового доступу до Інтернет, спортзали, тощо
<i>Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення</i>	Офіційний сайт ХНУ ім. В.Н. Каразіна, власний сайт факультету геології, географії, рекреації і туризму, сайт кафедри соціально-економічної географії і регіонаознавства, необмежений доступ до Інтернет, друковані (фонди ЦНБ імені В.Н. Каразіна, репозитарій, власні бібліотеки навчальних лабораторій, картографічні твори) та Інтернет-джерела (у т.ч. і Центру електронного навчання ХНУ) інформації; навчальні і робочі плани (з пояснювальними записками до них), освітні програми, робочі програми дисциплін і практик, навчально-методичні комплекси дисциплін, що включають лекційний матеріал, завдання практичних робіт, питання семінарських занять, завдання самостійної роботи, питання, задачі, завдання для поточного та підсумкового контролю.
9 – Академічна мобільність	
<i>Національна кредитна мобільність</i>	Можлива, індивідуальна, за бажанням студента. Кредити, отримані в інших ВНЗ України, перезараховуються відповідно до довідки про академічну мобільність
<i>Міжнародна</i>	Можлива, індивідуальна, у т.ч. участь у програмах проекту Еразмус+,

кредитна мобільність	за бажанням студента
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Громадяни інших держав приймаються на навчання за спеціальністю 106 Географія на підставі міжнародних договорів на умовах, визначених цими договорами, а також договорів, укладених навчальним закладом із зарубіжними навчальними закладами, організаціями, або індивідуальних договорів, контрактів.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

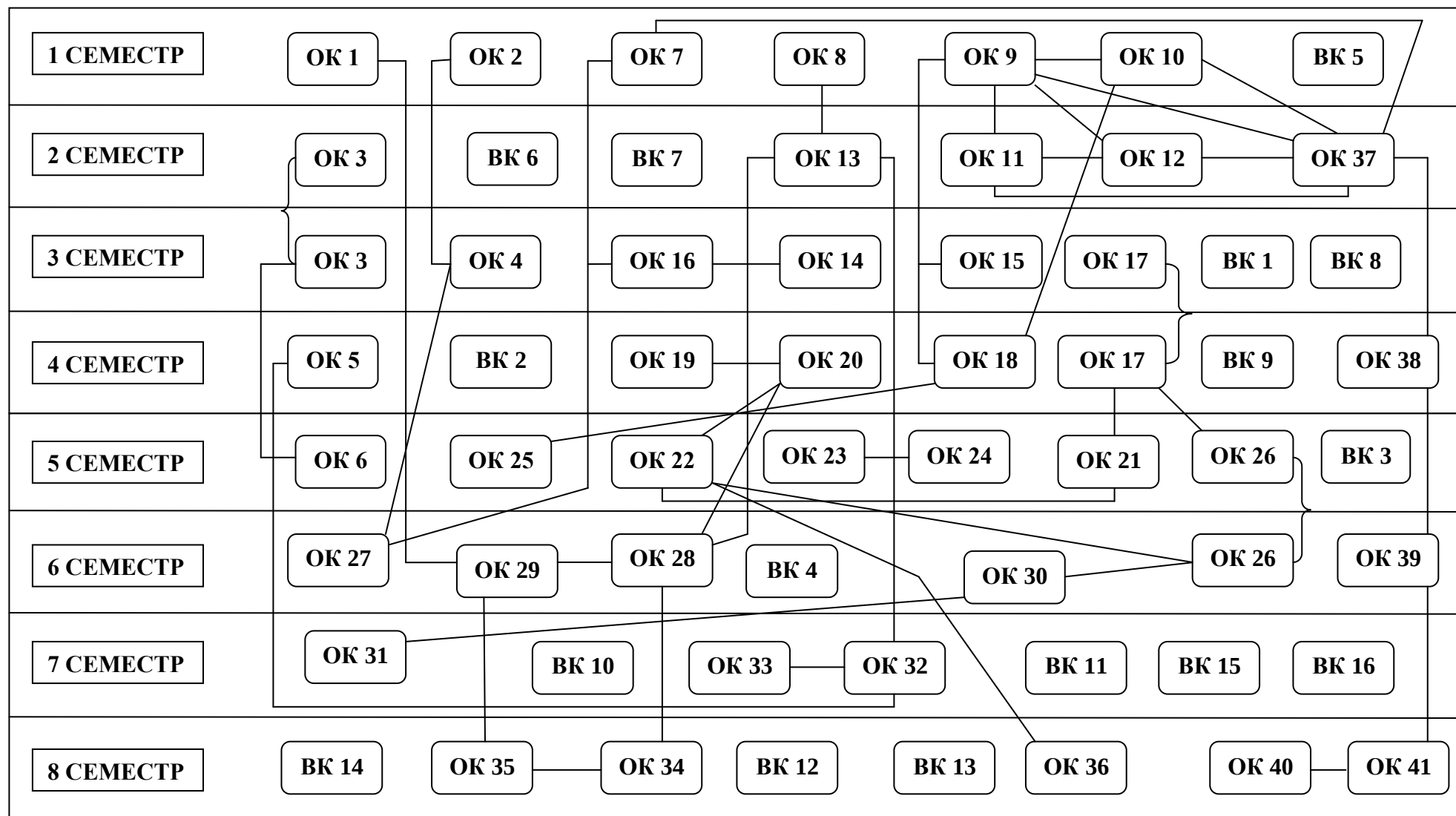
2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю, шкала оцінювання
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Історія України	3	чотирирівнева
ОК 2.	Вища математика	4	чотирирівнева
ОК 3.	Іноземна мова	6	дворівнева, чотирирівнева
ОК 4.	Інформатика з основами геоінформатики	5	чотирирівнева
ОК 5.	Філософія	3	чотирирівнева
ОК 6.	Іноземна мова (за фахом)	3	дворівнева
ОК 7.	Топографія з основами геодезії	5	чотирирівнева
ОК 8.	Вступ до фаху	4	дворівнева
ОК 9.	Загальне землезнавство	4	чотирирівнева
ОК 10.	Ґрунтознавство і біогеографія	6	чотирирівнева
ОК 11.	Метеорологія і кліматологія	4	чотирирівнева
ОК 12.	Загальна гідрологія	4	чотирирівнева
ОК 13.	Основи суспільної географії	4	чотирирівнева
ОК 14.	Дистанційне зондування Землі	3	дворівнева
ОК 15.	Геоморфологія і палеогеографія	4	чотирирівнева
ОК 16.	Картографія	4	чотирирівнева
ОК 17.	Фізична географія материків і океанів	7	дворівнева, чотирирівнева
ОК 18.	Ландшафтознавство	4	чотирирівнева
ОК 19.	Регіональний розвиток та планування територій	4	чотирирівнева
ОК 20.	Географія населення та розселення	4	чотирирівнева
ОК 21.	Фізична географія України	5	чотирирівнева
ОК 22.	Економічна і соціальна географія України	5	чотирирівнева
ОК 23.	Педагогіка	3	чотирирівнева
ОК 24.	Методика навчання географії	4	чотирирівнева
ОК 25.	Основи геоекології	3	чотирирівнева
ОК 26.	Регіональна економічна і соціальна географія	8	дворівнева, чотирирівнева
ОК 27.	Географічні інформаційні системи	4	чотирирівнева
ОК 28.	Соціальна географія	4	чотирирівнева
ОК 29.	Історична географія з основами етнографії	4	чотирирівнева
ОК 30.	Географія світового господарства та міжнародної торгівлі	4	дворівнева
ОК 31.	Географія сфери послуг та індустрія туризму	4	чотирирівнева

ОК 32.	Теорія і методологія суспільної географії	4	чотирирівнева
ОК 33.	Основи суспільно-географічного моделювання	4	чотирирівнева
ОК 34.	Геоурбаністика	3	дворівнева
ОК 35.	Політична географія з основами геоглобалістики	4	чотирирівнева
ОК 36.	Географія Харківської області з основами регіонознавства	4	чотирирівнева
ОК 37.	Навчальна природничо-наукова практика	7	чотирирівнева
ОК 38.	Навчальна професійно-орієнтована практика	6	чотирирівнева
ОК 39.	Виробнича практика	7	дворівнева
ОК 40.	Переддипломна практика	5	чотирирівнева
ОК 41.	Підготовка кваліфікаційної роботи	3	чотирирівнева
Загальний обсяг обов'язкових компонент		180	
Вибіркові компоненти ОП*			
ВК 1.	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	дворівнева
ВК 2.	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	дворівнева
ВК 3.	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	дворівнева
ВК 4.	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	дворівнева
ВК 5.	Загальна геологія / Геологія з основами мінералогії / Історична геологія / Історія урбанізації та основи геоурбаністики	3	дворівнева
ВК 6.	Фізика / Фізика з основами фізики Землі / Фізика з основами геофізики / Геофізика ландшафтів / Науково-природнича картина світу	5	чотирирівнева
ВК 7.	Хімія / Геохімія / Геохімія ландшафтів / Вступ до регіоналістики та країнознавства	3	чотирирівнева
ВК 8.	Комп'ютерні технології в суспільній географії (практикум) / Комп'ютерна техніка та технології в суспільній географії (практикум)	4	дворівнева
ВК 9.	Основи менеджменту / Територіальний менеджмент / Регіональна економіка	3	дворівнева
ВК 10.	Суспільно-географічна регіоналістика України / Суспільно-географічне районування України / Регіонознавство	4	дворівнева
ВК 11.	Зовнішньоекономічні зв'язки України / Географія зовнішньоекономічної діяльності України / Географія торгівлі	4	чотирирівнева
ВК 12.	Інформаційна географія і ГІС / Інформаційна географія	4	чотирирівнева
ВК 13.	Регіональні проблеми стійкого розвитку / Основи стійкого розвитку регіону / Регіональна політика стійкого розвитку	3	дворівнева
ВК 14.	Статистичні методи і обробка геоінформації / Математико-статистичні методи в суспільній географії	4	чотирирівнева
ВК 15.	Курсова робота за фахом	4	чотирирівнева
ВК 16.	Вибірковий вид практики: Педагогічна практика / Практика з регіонального розвитку	6	чотирирівнева
Загальний обсяг вибірових компонент		67	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

*перелік дисциплін за вибором наданий орієнтовний і може змінюватися відповідно до актуальних запитів галузі економічної, соціальної географії та регіонального розвитку

2.2. Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Економічна, соціальна географія та регіональний розвиток» спеціальності 106 Географія проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи бакалавра та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр географії; економічна, соціальна географія та регіональний розвиток.

Бакалаврська робота є завершеним науковим дослідженням, вона повинна мати внутрішню єдність та свідчити про підготовленість здобувача до виконання професійних обов'язків з використанням набутих інтегрованих знань, умінь і практичних навичок. Кваліфікаційна робота бакалавра повинна вміщувати аналіз літературних джерел та результати самостійної творчої роботи студента з матеріалом, зібраним і опрацьованим ним особисто. Кваліфікаційна робота передбачає проведення аналізу та прикладне дослідження об'єктів, процесів, актуальних проблем, вивчення яких займається географічна наука. Обсяг та структура роботи встановлюється закладом вищої освіти. Робота перевіряється на наявність академічного плагіату згідно з процедурою, визначеною системою забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

Атестація здійснюється відкрито і публічно перед Екзаменаційною комісією, яка затверджена наказом ректора ХНУ імені В.Н. Каразіна. Доповідь здобувача для переконливості та підтвердження висновків та пропозицій має обов'язково супроводжуватися презентацією із використанням мультимедійної техніки.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39	ОК 40	ОК 41		
ЗК 1	•				•																		•																				
ЗК 2	•				•			•															•																				
ЗК 3		•		•										•										•																			
ЗК 4		•	•			•		•						•										•	•													•	•	•	•	•	
ЗК 5	•		•		•	•		•															•	•																			
ЗК 6			•			•																																					
ЗК 7															•										•																		
ЗК 8										•		•							•						•																		
ЗК 9					•			•															•	•																			
ФК 1										•	•	•	•		•				•					•	•					•	•			•	•								
ФК 2										•	•	•	•		•		•		•		•					•				•	•			•	•								
ФК 3										•	•	•	•	•	•		•		•		•					•				•	•			•	•								
ФК 4										•	•	•	•	•	•		•		•		•					•				•	•			•	•								
ФК 5							•			•	•	•	•	•	•		•		•		•					•				•	•			•	•								
ФК 6																	•		•		•						•				•	•		•	•								
ФК 7													•						•		•							•				•	•										
ФК 8										•	•	•		•	•				•		•					•							•	•									
ФК 9																			•		•							•				•	•										
ФК 10							•								•		•											•	•					•	•								
ФК 11				•										•														•	•											•	•	•	•
ФК 12																							•	•																			

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

[illegible]